

Simmons
je prostě brilantní.

Dean Koontz

DAN SIMMONS

ZIMNÍ
PŘÍZRAK

ZIMNÍ
PŘÍZRAK

A WINTER HAUNTING

Copyright © 2002 by Dan Simmons

All rights reserved.

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Milan Žáček, 2019

Cover © Kateřina Urbanová, 2019

© DOBROVSKÝ s. r. o., 2019

ISBN 978-80-7642-694-8 (pdf)

DAN SIMMONS

ZIMNÍ
PŘÍZRAK

F**O**B**S**

Tahle je pro Karen

Oněměl, rázem hrůzou zesinal,
jako ten, o němž příběh pojednal,
ten, co přízrak psa
rád by rozpoznal.

Sir Walter Scott,
Píseň posledního skotského barda,
zpěv VI, v. 26

Dotírají na mě
zimní psi.

Sting: „The Hounds of Winter“

JEDNA

Jednačtyřicet let po mé smrti se můj přítel Dale vrátil na farmu, kde jsem byl zavražděn. Byla to velmi krušná zima.

Vím, co si myslíte. Traduje se stará novinářská anekdota o tom, jak William Randolph Hearst potřeboval někoho, kdo by zpravodajsky pokryl povodeň v Johnstownu, a na místo poslal jednoho zelenáče. Pro toho kluka to byla velká šance. Následujícího dne náš nováček poslal do Hearstových novin tento perex: „BŮH DNES SE DĚL NAD JOHNSTOWNEM NA OSAMĚLÉM KOPCI A SMUTNĚ SHLÍŽEL NA KRUTOU ZKÁZU, KTEROU NAPÁCHALA PŘÍRODA.“ Staří harcovníci přísahají, že Hearst neváhal ani deset vteřin a odeslal telegram s touto odpovědí: „ZAPOMEŇTE NA REPORTÁŽ Z POVODNÍ, UDĚLEJTE ROZHOVOR S BOHEM.“

Zmínil jsem, že jsem umřel před jednačtyřiceti lety, a vaše reakce je: *Zapomeň na příběh o Dalovi. Komu na něm záleží? Pověz nám, jaké je to být mrtvý – jaký je posmrtný život? Jaké je to být duch? Existuje Bůh?*

Takové otázky bych kladl já. Bohužel žádný duch nejsem. Nic nevím ani o posmrtném životě. Když jsem byl naživu, nevěřil jsem v duchy ani v nebe, ani v Boha, ani v duše přežívající v člověku, ani ve zmrtvýchvstání, ani v reinkarnaci, a tak je tomu doposud. Pokud

bych měl popsat formu své současné existence, řekl bych, že jsem cysta paměti. Dalovo *vnímání* mého já je tak silné, traumatem tak odříznuté a kauterizované od zbytku jeho vědomí, že mám pocit, jako bych existoval jako něco víc než paměť, něco méně než život, téměř doslova jako černá díra holistického vzpomínání, vytvořená hroučící se gravitací žalu.

Vím, že tohle nic nevysvětluje, jenže já tomu sám vlastně nerozumím. Vím pouze to, že *jsem* a že došlo k jakémusi „oživení“ – to je možná to nejlepší slovo –, když se Dale rozhodl vrátit a strávit zimu na farmě, kde jsem kdysi žil a kde jsem umřel.

A ne, na svou smrt si nevzpomínám. O této události toho nevím víc než Dale. Smrt, stejně jako zrození, je očividně tak důležitá, že si ji není možné vybavit.

Když jsem byl naživu, byl jsem ještě chlapec, ale byl jsem docela chytrý a zcela oddaný představě stát se někdy spisovatelem. Léta jsem se na to připravoval – pustil jsem se do učení slovům – i s vědomím, že uplyne ještě velká spousta let, než budu schopný napsat opravdovou povídku, o románu ani nemluvě, ale úvodní odstavce do povídek a románů jsem si přesto cvičil.

Kdybych si chtěl pro tento příběh vypůjčit úvod, ukradl bych ho z Thackerayho nudného románu z roku 1861, který nesl název *Vdovec Lovel*:

Kdo bude hrdinou tohoto příběhu? Já, jenž ho píši, nikoliv. Já jsem pouze Chórem. Pronáším připomínky k jednání postav: vyprávím jejich prostý příběh.

Thackerayho vševědoucí „já“ samozřejmě lhalo. Každý tvůrce, který prohlašuje, že je prostým Chórem a netečným pozorovatelem jednání svých výtvorů, je pokrytec a lhář. Já jsem samozřejmě věřil, že toto platí pro Boha, v těch několika málo případech, kdy jsem usoudil, že by přece jen mohl existovat. Jednou, když jsme s Dalem a Mikem v kurníku debatovali o Bohu, jsem do rozpravy přispěl

pouze parafrází jednoho výroku Marka Twaina: „Když se podíváme na bolest a nespravedlnost vůkolního světa, musíme dojít k nevyhnutelnému závěru, že Bůh je násilník.“ Nejsem si jistý, jestli jsem tomu věřil nebo věřím, ale Mika a Dalea jsem tehdy šokoval tak, že zmlkli. Zvláště tedy Mika. Dělal ministranta a byl nesmírně zbožný.

Ale odbíhám, a to jsem ještě ani nezačal s vyprávěním. Spisovatele s tímhle zlozvykem jsem vždycky nesnášel. Pořád nemám žádnou údernou úvodní větu. Začnu tedy znovu.

Jednačtyřicet let po mé smrti se můj přítel Dale vrátil na farmu, kde jsem byl zavražděn. Byla to velmi krušná zima.

Dale Stewart jel ze západní Montany do centrálního Illinois. Více než 2700 kilometrů za 29 hodin, kdy se hory ve zpětném zrcátku zmenšovaly a potom zcela zmizely a nekonečné plochy podzimní prerie se slévaly do jednolité šmouhy načervenalé hnědé odstínu, kdy na východ ujížděl po dálnici I-90, z níž najel na I-29 ubíhající na jihovýchod, po níž pokračoval po I-80 na východ a po I-74 na jih a poté opět na východ, kdy z větší části projel dvě časová pásma, kdy se vracel k šachovnicové geometrii Středozápadu a nutil se prodírat více než čtyřiceti lety vzpomínek jako potápěč, který klesá do hlubin a zápasí s bolestí a tlakem, jež jsou hlubinám vlastní. Zastavoval pouze na jídlo, natankovat, několikrát si zdříml na dálničních odpočívadlech. Už několik měsíců se mu nespalo dobře, se spaním měl potíž dokonce už před svým pokusem o sebevraždu. Teď si vezl prášky na spaní, ale při této cestě se neodvážil zastavit, aby si je vzal. Chtěl být v cíli co nejdřív. Ve skutečnosti nechápal, proč vůbec někam jede.

Plánoval, že do Elm Havenu přijede někdy dopoledne, své staré rodné městečko si prohlédne a potom ještě za světla zajede k Duanově farmě, jenže když na ukazateli dálnice I-74 uviděl šipku upozorňující na sjezd do Elm Havenu, bylo po jedenácté v noci.

Plánoval, že se do Duanova bývalého domu nastěhuje počátkem nebo v polovině září, a bude tak mít spoustu času, aby si užil

podzimních barev a jiskřivých a slunečných podzimních dnů. Nakonec přijel posledního října, v noci, v posledních hodinách prvního Halloweenu nového století, přímo na studeném prahu zimy.

To jsem podělal, pomyslel si, když přejel po nadjezdu nad dálnicí a po nočně prázdné silnici se hnal tři kilometry na sever směrem k Elm Havenu. *Žase jsem to podělal. Všechno, co jsem neztratil, jsem podělal. A všechno, co jsem ztratil, jsem ztratil, protože jsem to podělal.*

Nad touto myšlenkou zavrtěl hlavou, štvála ho hloupě ostentativní sebelítost takového postoje, cítil mlhu příliš mnoha nocí za dramatického nedostatku spánku a zmáčkl tlačítko, kterým se stahovalo okno na straně řidiče. Vzduch byl studený, vanul ostrý vítr ze severozápadu a pronikavý chlad Dala trochu probral, když vjel na Hard Road pouhého půldruhého kilometru jihovýchodně od Elm Havenu.

Hard Road. Neubráníl se úsměvu. Toto sousloví mu na mysl nepřišlo několik desítek let, ale teď ho napadlo hned, když odbočil zpátky na severozápad, najel na státní silnici 150A a pomalu vjížděl do spícího městečka.

Minul asfaltovou silnici na pravé straně a uvědomil si, že někdy v průběhu uplynulých dekád zde zpevnili povrch okresní silnice číslo šest mezi cestou do Jubilee College a Hard Road – když tady žil on, byly to jen vyježděné blátivé koleje mezi hradbami kukuřice –, takže teď kdyby chtěl, mohl jet přímo na sever k Duanově farmě. Ze zvědavosti ale pokračoval dál do Elm Havenu.

Ukázalo se, že z chorobné zvědavosti. Městečko samo mu ve tmě připadalo smutné a jaksi scvrknuté. Nepatřičné. Menší. Mrtvé. Vyschlé. Jako mrtvola.

Oba bloky provozoven, které na Hard Road tvořily nákupní zónu, přišly o několik budov, což Dala dezorientovalo podobně jako dobře známý úsměv postrádající najednou několik zubů. Vzpomínal si na vysoké průčelí Jensenova železářství; tam teď byl prázdný pozemek. Zmizela i prodejna A & P, kde pracovala Mikova máma. Vzpomínal si na zářící výlohy Parkside Cafe, ale z kavárny teď byl

soukromý obytný dům. Z Lucky's Grillu na protější straně ulice se zdálo být jakési vetešnictví, z něhož na Hard Road zaprášenýma černýma očima hleděli plyšáci. Prodejna Corner Pantry byla za-bedněná. Holičství vedle neexistovalo. Bandstand Park na tom byl hůř, než kdyby zmizel; maličké prostranství, velké asi jako dvůr, teď zaplňovala maličká síň organizace Veteránů ozbrojených sil a několik plechových bud, pódium bylo strženo, stromy vykáceny a jejich pařezy vybagrovány a válečný památník zakrýval plevel.

Dale udělal čelem vzad a jel zpátky na východ, načež odbočil na sever na Broad Avenue. Mračna visela nízko a foukal studený vítr. Před jeho Toyotou Land Cruiser se přes širokou ulici hnalo listí a jeho suchý šelest připomínal šramocení krysy. Vyčerpání Dalovi na okamžik vsugerovalo, že to krysy doopravdy jsou, stovky krysy, které se ženou kužely světla z jeho reflektorů.

Na Broad Avenue nebyly žádné pouliční lampy. Mohutné jilmy, které se kdysi nad touto širokou ulicí klenuly, padly už před desítkami let za obět grafioze, a stromy, které zde byly vysázeny posléze, se ve srovnání s nimi zdály menší, zakrslejší, nepravidelné a jaksi neurozené. Některé z krásných starobylých vil pořád stály za svými širokými trávníky, ale v kontrastu s nočním větrem byly potemnělé a ztichlé, a Dale, jako starý válečný veterán na srazu po letech, si všímal spíš těch, které chyběly, než těch, jež zde dosud přežívaly.

Odbočil na Depot Street a urazil těch několik málo bloků k domu svého dětství, přes ulici od místa, kde stávala škola Old Central.

Dům, kde prožil sedm let života, stále poznával, ale jen tak tak. Obrovský starý jilm, který stával před jeho a Lawrencovým pokojem, byl samozřejmě pryč a noví majitelé už dávno vyasfaltovali i krátkou příjezdovou cestu a k domu přistavěli moderní garáž, která ale příliš neladila s jeho původním prostým hranatým stylem první třetiny dvacátého století. Na přední verandě chybělo zábradlí a houpačka. Stará bílá překládaná prkna nahradilo vinylové obložení. Na oslavu Halloweenu byly na verandě vystaveny dýně a vypouklý strašák v kalhotách s lácem, ale svíčky vyhořely už před několika hodinami

a trojúhelníkové oči dýní teď byly černé a prázdné jako oční důlky v lebce; sílící poryvy větru navíc rozfoukaly strašákovy vnitřnosti do všech stran.

Pryč byla samozřejmě i budova jejich bývalé školy. Dale měl na léto roku 1960 jen pramálo zřetelných vzpomínek, ale jasně si vybavoval, jak škola hořela a jak se na pozadí bouřkové oblohy rozlétaly žhavé uhlíky. Kdysi nádherný čtvercový blok teď vyplňovalo několik zanedbaně vyhlížejících srubů – tmavých domů nezapadajících mezi starší, vyšší zástavbu na obou stranách čtvercové plochy – a veškeré stopy po bývalé školní budově a jejím rozlehlém hřišti byly už dávno zahlazeny.

Pryč byly samozřejmě i vysoké strážné jilmy kolem školního bloku a na jejich místě nebyly vysazeny žádné jiné stromy. Maličké domky na prostranství – všechny do jednoho postavené po roce 1960 – vypadaly pod černou oblohou obnaženě a zranitelně.

Další prázdná místa zela v řadách domů naproti školnímu hřišti. Zmizel dům Somersetových vedle Dalova starého bydliště; nezbyly po něm ani základy. Přes ulici naproti Somersetovým buldozery srovnaly se zemí úhledný bílý domek paní Moonové, z něhož zbyla pouze rozježděná šterková plocha. Rodinný dům jeho kamaráda Kevina – dřevěný srub, který v roce 1960 vypadal moderně a jaksí nepatřičně – dosud stál na své nevysoké vyvýšenině, Dale si však i ve tmě všiml, že není natřený a potřebuje opravit. Pryč byly dvě impozantní viktoriánské rezidence na sever od Kevinova domu, jež nahradila krátká slepá ulička s několika novými domky – velmi levnými –, které se tísnily v místech, kde kdysi začínal les.

Dale pomalu pokračoval na východ po Second Avenue a zastavil tam, kde Depot Street končila u First Avenue. Dům Mika O'Rourke ještě nikdo nezboural. Maličký domek se šedými šindeli vypadal úplně stejně jako v roce 1960, odlišná byla pouze zadní přístavba, která zjevně vyrostla na místě dřívější kadibudky. Zmizel starý kurník, kde se scházela Cyklohlídka, ale velká zeleninová zahrada existovat nepřestala. Vpředu, se smutným pohledem přes First Avenue

Zimní přízrak

na sklizená pole, Panna Maria stále vzpínala ruce dlaněmi vzhůru a vyhlížela z napůl pohřbené vanové svatyně na předním dvorku.

Dale nikde nezahlédl jediného koledníka. Všechny domy, které minul, obestírala tma, jen tu a tam zářilo světlo na verandě. V roce 1960 měl Elm Haven jen hrstku pouličních světel a teď se zdálo, že nemá ani jedno. Na dvorcích na Broad Avenue si všiml dvou hořících malých táboráků a teď zahlédl pozůstatky ještě jednoho ohně – ohně, o který se nikdo nestaral, který dohořel na oranžové uhlíky a do silného větru vypouštěl jiskry –, a ten plápolal na bočním dvorku u O'Rourků. Nevzpomínal si, že by se tady o Halloweenu takové ohně zapalovaly, když byl malý.

Odbočil doleva kolem malé střední školy a Elm Haven nechal za sebou. U vodojemu odbočil na západ na cestu do Jubilee College, pak zrychlil směrem na sever po okresní silnici číslo šest a snažil se co nejrychleji urazit posledních téměř pět kilometrů dělicích jej od farmy Duana McBrida.

DVA

Za jedenáct let svého života jsem sice ani jednou neopustil Illinois, ale podle toho, co jsem Dalovými očima viděl z Montany, jde o neuvěřitelné místo. Hory a řeky jsou úplně jiné než cokoliv na Středozápadě – se strýcem Artem jsme rádi rybařili na řece Spoon nedaleko Elm Havenu, ale Spoon lze sotva označit za „řeku“ ve srovnání se širokými, rychlými a zvlněnými toky, jako jsou Bitterroot, Flathead, Missouri a Yellowstone. A naše líné posedávání na břehu při pozorování splávků lze sotva označit za „rybaření“ ve srovnání s dravě dobrodružným muškařením v Montaně. Já sám jsem muškařit samozřejmě nikdy nezkoušel, ale mám dojem, že z těchto dvou přístupů k chytání ryb bych dal přednost poklidnému vyseďování a klábosení ve stínu našich břehů. Vždycky se stavím podezíravě ke sportům nebo rekreačním aktivitám, které vyznávají jako náboženství, když posloucháte, jak o nich kážou jejich stoupenci. Navíc pochybuji, že ve všech těch montanských řekách mají sumce.

Cizí mi je Dalova rohová pracovna v areálu Montanské univerzity, jeho bývalý dům v historické části Missouly i jeho ranč u jezera Flathead, ale přesto mě fascinují. Missoula – na město s pouhými 50 000 obyvateli – působí dojemem, že se hrdě honosí věcmi, které

bych měl pravděpodobně velice rád, kdybych se dožil dospělosti: knihkupectvími, pekárnami, dobrými restauracemi, spoustou živé muziky, velice slušnou univerzitou, kiny a seriózními divadly, pulzujícím centrem.

Dalův psychiatr, jistý Charles Hall, měl svou ordinaci nad jedním takovým starším antikvariátem. Dale dr. Halla navštěvoval posledních deset měsíců předtím, než se vydal na cestu sem. Poprvé ho navštívil dva dny poté, co si ke spánku přiložil hlavě nabitě brokové kozlice Savage a zmáčkl spoušť.

Ordinace dr. Halla byla malá, ale pohodlná – knihy, obrazy na stěnách, okno s výhledem do listoví, psací stůl po jedné straně a dvě odřená kožená křesla postavená naproti sobě a oddělená malým skleněným konferenčním stolčkem uprostřed. Na stolku byl pouze džbán s vodou a kostkami ledu, dvě čisté sklenice a balení papírových kapesníků. Ty Dale potřeboval až na třetí návštěvě a jen proto, že měl jarní rýmu.

Během jejich posledního sezení uprostřed října se za oknem červenalo listí a dr. Hall vyjadřoval obavy z Dalova rozhodnutí strávit zimu v Illinois. Hovor na téma obstarání si pohotovostních telefonních čísel a nutnosti navázat kontakt s jiným lékařem, který by Dalovi poskytl potřebná antidepresiva a léky na spaní, však nakonec opustili.

„Chápete, že s vaším plánem strávit zimu o samotě v Illinois důrazně nesouhlasím,“ řekl dr. Hall.

„Jsem s tím srozuměný,“ opáčil Dale.

„Má můj nesouhlas nějaký praktický dopad?“

„Platím za něj sto dvacet pět dolarů za hodinu,“ řekl Dale.

„Sto dvacet pět dolarů za hodinu platíte za terapii,“ odpověděl Hall. „Abyste mluvil. Nebo ve vašem případě, Dale, abyste ani tak nemluvil a spíš si přebíral recepty, které potřebujete. Ale vy i tak strávíte následujících přibližně deset měsíců v Illinois.“

„Ano,“ řekl Dale. „Ale bude to jen devět měsíců. Obvyklá doba těhotenství.“

„Uvědomujete si, že jde o klasické schéma.“

Dale čekal a poslouchal.

„Jeden z manželů zemře a ten, který přežije, se odstěhuje – zvláště muži, Dale – a snaží se začít ‚nový život‘, aniž si uvědomuje, že v takové době je nejvíc třeba kontinuity, kontaktu s přáteli, pomoci...“

„Moje manželka neumřela,“ namítl Dale. „Anne žije a má se dobře. Jen jsem ji zradil a ztratil. A holky taky.“

„Ale účinek je stejný...“

„To ani ne,“ řekl Dale. „Tady žádná kontinuita není. Do mého bydliště tady v Missoule mám zákaz vstupu s výjimkou návštěv pod dohledem a předávek, které o nedělích absolvuje rozvedený táta. Tohle nesnáším. A souhlasíte, že strávit další zimu na ranči není vůbec dobrý nápad...“

„To ano, samozřejmě.“

„Takže část své akademické dovolené se prostě vydám strávit na Středozápad. Vráťím se do Veselého nároží.“

„Dosud jste mi nevysvětlil, proč váš kamarád Duane nazval svůj dům právě ‚Veselé nároží‘,“ řekl dr. Hall. „Vnímal ho jako šťastné místo? Říkal jste mi, že Duane bydlel jen se svým otcem a že jeho otec byl alkoholik. Myslel to ironicky? Je možné, aby jedenáctiletý kluk užíval takovou ironii, nebo jste s touhle ironií přišel vy sám v průběhu těch desítek let?“

Dale váhal, na takovou otázku neuměl odpovědět. Fakt, že Hall narážku na „Veselé nároží“ neodhalil, ho uváděl do rozpaků. Pokud jeho psychiatr neznal Henryho Jamese, jak mohl být chytrý? Měl by Hallovi říct, že Duane mu o „Veselém nároží“ neřekl, když mu bylo jedenáct – Duane v jedenácti umřel –, že toto označení pro jejich farmu použil, když se Dale do Elm Havenu přistěhoval v roce 1956, kdy jim oběma bylo osm? Osmiletý kluk z jakési venkovské farmy znal povídku od Henryho Jamese a cvokař, který bere 125 dolarů za hodinu, o ní nikdy neslyšel?

„Myslím, že Duane McBride je jediný skutečný génius, jakého jsem kdy potkal,“ prohlásil Dale nakonec.

Dr. Hall se opřel na židli. Dala napadlo, že na psychiatra nemá příliš dobrou pokerovou tvář. V jeho mírně nadzvednutém obočí a nuceně neutrálním výrazu viděl zřejmou skepsi.

„Já vím,“ pokračoval Dale, „génus je silné slovo. Často ho nepoužívám... sakra, vždyť já ho nepoužívám nikdy. A to jsem se za svého života setkal se spoustou pronikavě inteligentních lidí – se spisovateli, akademiky, badateli. Duane je jediný *génus*, jakého jsem poznal.“

Dr. Hall přikyvoval. „Ale toho jste znal jen jako dítě.“

„Duane nežil dost dlouho na to, aby z dětství vyrostl. Ale zvláštní kluk to byl stoprocentně.“

„Jak to?“ Dr. Hall si do klína položil žlutý poznámkový blok a cvakl propiskou – což byl zvyk, který Dalovi připadal notně rušivý a neurčitě protivný.

Dale si povzdechl. Jak by to mohl vysvětlit. „Myslím, že abyste to pochopil, musel byste se s Duanem setkat. Navenek to byl umolousaný farmářský synek – tlustý, ucouraný kluk s pitomým úcesem. Neustále, v létě v zimě, chodil v jedné flanelové košili a manšestrácích. A nezapomínejte, že se psal rok 1960 – to se děti do školy ještě uměly obléct, dokonce i v takových zapadákovcích, jako byl Elm Haven někde v Illinois. Nebyl to žádný luxus, ale měli jsme oblečení do školy a oblečení na ven a věděli jsme, jaký je mezi tím rozdíl, ne jako ti hastroši na dnešních školách...“

Zdánlivě neutrální výraz dr. Halla přešel ve velmi mírné zakabonění, které signalizovalo, že Dale odbíhá od tématu.

„No prostě,“ navázal Dale, „s Duanem jsem se seznámil krátce poté, co se naše rodina přistěhovala do Elm Havenu, když jsem chodil do čtvrté třídy, a hned jsem věděl, že Duane je jiný – skoro děsivý, tak inteligentní byl.“

„Děsivý?“ Dr. Hall si něco poznamenal. „Jak to?“

„Ne vyloženě děsivý,“ uznal Dale, „ale mimo naše chápání.“ Nadechl se. „Tak jo, léto, když jsme vychodili pátou třídu. Měli jsme partičku, která se scházela v rámci takového klubu, kterému jsme

říkali Cyklohlídka, což bylo něco na způsob americké Ligy spravedlnosti...“

Dale poznal, že Hall nemá ponětí, o čem to mluví. Možná že psychiatři nikdy nebyli malými kluky. Tím by se hodně vysvětlovalo.

„No a jako klubovna nám ve městě sloužil starý kurník u Mika O'Rourke,“ pokračoval. „Měli jsme tam odpérovanou pohovku, staré křeslo ze smetáku, kryt skříňového rádia... podobné krámy. Vzpomínám si na jednu noc o prázdninách po skončení páté třídy, kdy jsme se nudili a Duane nám začal vykládat příběh o Béowulfovi... slovo za slovem. Noc co noc nám zpaměti recitoval Béowulfa. O mnoho let později, když jsem tehle epos četl na vysoké škole, jsem ho poznával... slovo za slovem... z Duanova vyprávění za těch letních večerů.“

Hall přikyvoval. „Pro chlapce v tomto věku je obvyklé, že o Béowulfovi spíš vůbec nic nevědí.“

Dale se musel usmát. „A bizarní na tom bylo, že Duane nám ho vyprávěl ve staroangličtině.“

Psychiatr zamrkal. „Jak jste mu ale rozuměli...“

„Chvilí ho odříkával ve staroangličtině a pak danou pasáž přeložil. Na podzim nás zase oblažoval spoustou Chaucera. Mysleli jsme, že Duane je divný, ale strašně se nám to líbilo.“

Dr. Hall si něco poznamenal.

„Jednou jsme se tam tak povalovali a Duane četl novou knížku... myslím, že to bylo něco od Trumana Capoteho, samozřejmě spisovatele, o němž jsem tehdy vůbec neslyšel... a jeden z kluků, myslím, že to byl Kevin, se Duana zeptal, jaká ta knížka je, a Duane odpověděl, že se to dá, ale že autor svoje postavy ještě nedostal z imigračního oddělení.“

Dr. Hall zaváhal a potom si udělal ještě jednu poznámku. *Možná tomu nerozumíš, pomyslel si Dale, ale já jsem spisovatel – někdy jsem spisovatel – a nikdy jsem nezažil, aby jeden jediný redaktor pronesl něco tak fundovaného.*

„Nějaké další projevy té jeho... geniality?“ zeptal se psychiatr.

Dale si promnul oči. „Toho léta, kdy Duane umřel, v roce 1960, jsme všichni leželi v houpací síti na farmě strýce Henryho a tety Leny, jen kousek od Veselého nároží, byla noc, koukali jsme na hvězdy a Mike O'Rourke – dělal ministranta – řekl, že podle něj veškerý svět existuje v mysli Boha, a zajímalo ho, jaké by to bylo se s Bohem setkat, potřást si s ním rukou. Duane bez sebemenšího zaváhání řekl, že by z toho měl obavy, protože podle něho Bůh se až příliš často dlouhá ve svém duševním nose svými duševními prsty...“

Dr. Hall si nic nepoznamenal, ale Dalovi věnoval téměř káravý pohled. „Předpokládám správně, že váš kamarád Duane byl ateista?“

Dale pokrčil rameny. „Víceméně. Ne, počkejte... vzpomínám si, jak mi Duane říkal... jednou, když jsme spolu snad poprvé trávili čas... a ve čtvrté třídě jsme stavěli třístupňovou raketu... tak tehdy mi řekl, že dospěl k závěru, že všechny kostely a chrámy zasvěcené momentálně módním bohům... tak je nazval: ‚momentálně módními bohy‘ ... jsou příliš zalidněné, takže si za svého boha vybral jakési méně známé egyptské božstvo. Naučil se staré modlitby, studoval obřady, všechno, co s tím souviselo. Vzpomínám si, jak mi říkal, že zvažoval i možnost, že bude uctívat Termina, římského boha hranic trávníků, ale místo něj se rozhodl pro tohle egyptské božstvo. Myslel si, že tohohle egyptského božstva si nikdo už dlouhá staletí nevšímá a že se možná cítí osaměle.“

„To je nezvyklé,“ připustil dr. Hall a udělal si krátkou poslední poznámku.

Dale se už musel usmát. „Jestli si to pamatuju dobře, Duane se jen z tohoto důvodu naučil číst egyptské hieroglyfy – aby se mohl modlit k tomu svému zapomenutému bůžkovi. Když Duane v jedenácti umřel, mluvil už samozřejmě osmi nebo devíti jazyky a ve dvanácti dalších pravděpodobně uměl číst.“

Dr. Hall odložil svůj žlutý poznámkový blok, což bylo neklamné znamení, že ho probírané téma začíná nudit. „Měl jste nějaké další sny?“ zeptal se.

Dale souhlasil, že je nejvyšší čas změnit téma. „V noci se mi znovu zdál ten sen o rukou.“

„Povězte mi o tom.“

„Nijak se nelišil od těch předešlých.“

„Ano, Dale, to je více či méně definice ‚opakujících se snů‘, ale zajímavé je, jak člověk dokáže najít drobné, ale důležité odlišnosti, když potom tyto sny probírá.“

„Sny jsme nijak zvlášť neprobírali.“

„To je pravda. Jsem psychiatr, nikoliv – jak dobře víte – psychoanalytik. Ale i tak mi o tom snu o rukou povězte.“

„Bylo to stejné jako vždycky. Zase jsem malý kluk –“

„Kolik vám je?“

„Deset, jedenáct, nevím. Ale jsem v našem starém domě v Elm Havenu. Spím v pokojíku v patře se svým mladším bratrem Lawrenceem...“

„Pokračujte.“

„Takže, s Lawrenceem si povídáme, máme rozsvícenou noční lampičku a Lawrence upustí komiksový sešit. Sáhne dolů a... no, zpod postele se vysune ruka a chytí ho za zápěstí. Stáhne ho dolů.“

„Minule jste říkal, že to byla bledá ruka.“

„Ano. Ne. Ne jen bledá, byla bílá... bílá jako červ... mrtvolně bílá.“

„Co mi ještě řeknete o té ruce? Nebo jsou to ruce, v množném čísle?“

„Napřed jen jedna ruka. Popadne Lawrence za zápěstí a stáhne ho z postele dřív, než on nebo já stačíme zareagovat. Ta ruka – bílá ruka – je zvláštní, má dlouhé prsty... chci říct hodně moc dlouhé... přes dvacet centimetrů. Jako pavouk. Já potom Lawrence popadnu za nohy...“

„To už je vtažený pod tu postel?“

„Má tam jen hlavu a ramena. Pořád ječí. Tehdy uvidím obě ty pavoukovité bílé ruce, jak ho stahují a pěchují pod postel.“

„A mají rukávy? Manžety? Nebo jsou to holé končetiny?“

„Ne. Jsou to jen bílé ruce a pak tma, ale ta tma je větší než tma pod Lawrenceovou postelí. Mohly by to být rukávy nějakého černého sametového roucha.“

„A zachránit bratra se vám nepodaří?“

„Ne, ty ruce ho stáhnou dolů a on pak zmizí.“

„Zmizí?“

„Zmizí, jako by se v dřevěné podlaze otevřela díra a ty ruce ho do ní stáhly.“

„Ale váš bratr – v reálném životě – je stále naživu a má se dobře.“

„Ano. Jistě. V Kalifornii provozuje firmu na vyšetřování pojistných podvodů.“

„Bavil jste se s ním o tomto snu?“

„Ne. Tak často se zase nevidáme. Občas spolu mluvíme telefonicky.“

„Ale o tom snu jste se mu nikdy nezmínil?“

„Ne, Lawrence... víte, on je to velký, drsný chlap, ale taky je citlivý... o tom létě se nebaví rád. Nebo vlastně o celém svém dětství. Jako teenager si v Chicagu prožil svoje, a když předčasně odešel z vysoké, nervově se zhroutil.“

„Myslíte, že má okna i ohledně toho léta roku... kdy to bylo?“

„V roce devatenáct set šedesát.“

„Myslíte, že trpí stejnými výpadky paměti?“

„Ne. Nevím. Pochybuju. Prostě se o tom nerad baví.“

„Dobře. Takže se vraťme k tomu snu. Co cítíte, když prohrajete v téhle... přetahované... a váš mladší bratr zmizí?“

„Zděšení. Vztek. A...“

„Jen pokračujte.“

„Myslím, že i úlevu. Asi z toho, že ty ruce popadly Lawrence místo mě. Doktore, co to má sakra znamenat?“

„Dale, už jsme se bavili o tom, že sny nic znamenat nemusejí. Ale téměř jistě existuje důvod, proč se nám zdají. Tohle mi připadá jako učebnicový úzkostný sen. Cítíte úzkost ohledně měsíců, co máte před sebou?“

„Jistě. Ale proč tenhle sen?“

„Proč si vy sám myslíte, že se prostřednictvím tohoto snu projevuje úzkost?“

„Nemám tušení. Nemohla by to být potlačená vzpomínka?“

„Myslíte, že je to skutečná vzpomínka na bílé ruce, které vašeho mladšího bratra stáhly pod postel?“

„No... nebo něco takového.“

„O potlačených vzpomínkách jsme se už bavili. Navzdory tomu, co se o nich říká ve filmech a v televizi, ve skutečnosti jsou velmi, velmi vzácné. A potlačená vzpomínka by se týkala nějaké události, jako je fyzické násilí nebo sexuální zneužívání, ne nějaké fantastické noční můry. Co je? Poznám na vás, že nejste ve své kůži.“

„Víte, dnes v noci mě takhle opakující se noční můra neprobudila.“

„A co vás probudilo?“

„Zvuk. Jakési šátání. Pod mojí postelí. Už vypršel čas?“

„Skoro. Ale mám ještě jednu poslední otázku.“

„Sem s ní,“ řekl Dale.

„Proč se kvůli psaní téhle knihy vracíte až do domu svého kama-ráda z dětství někde v Illinois? Proč opouštíte všechno, co znáte, všechno, co v životě máte, a vracíte se do prázdného domu ve státě, kde jste nežil čtyřicet let?“

Dale celou minutu nic neříkal. Nakonec prohlásil: „Musím se vrátit. Něco tam na mě čeká.“

„Co to je, Dale?“

„Nemám tušení.“

Aby se v dětství dostal na farmu Duana McBrida, musel Dale asi dva a půl kilometru šlapat na kole po štěrku silnice do Jubilee College, potom odbočit na sever na okresní silnici číslo šest, přejet na ještě užší štěrkovou cestu, projet kolem hospody U Černého stromu, kterou měl po levé straně, sjet a vyjet dva strmé kopce, minout hřbitov Na Kalvárii, kde byli pohřbeni elmhavenští katolíci, a pak se ještě další půlhodinu hnát po rovné cestě k farmě.

Silnice do Jubilee College teď byla vyasfaltovaná a rozšířená. Pokud mohl Dale ve tmě soudit, po hospodě U Černého stromu nezbylo ani památky – budova byla stržena a pod korunami stromů, kde kdysi visely žluté žárovky, byl zasunutý laciný obytný přívěs – a vyasfaltovaná a rozšířená byla v oněch místech i silnice číslo šest. Tyto dva vršky v době, kdy zde Dale ještě žil, představovaly smrtící pasti – široké byly pouze pro jedno auto, podkluzoval na nich štěrk, pod klenbou větví tonuly ve tmě i za slunečních dnů, plevel na nich sahal až k samému okraji vozovky, kterou nelemovaly krajnice, na něž by se dalo v nouzi najet.

Bylo vzrušující šlapat dolů a potom se setrvačností nechat unášet nahoru, snažit se udržet ve ztvrdlých kolejkách. Dokonce i dospělí tehdy na vršcích rádi hrávali hru na kuře, kdy cestou dolů v mračnu prachu a kamínků zrychlovali v autech a pick-upech a na vrchol dalšího kopce buráceli s nadějí, že stejné legrácky se nedopouští i auto v protisměru. Řidiči byli často opilí farmáři, kteří uháněli domů od Černého stromu. Strýc Henry a teta Lena – kteří žili na úhledné malé farmě hned za kopci – vždycky vtipkovali, že hřbitov na Kalvárii byl takto strategicky umístěn – na vrcholu kopce – jen proto, aby se už nikdo nemusel lopotit s navracením obětí bouraček zpátky do města.

Nyní byla asfaltová silnice široká tak, že po ní mohla projet dvě auta vedle sebe, a po obou stranách byl vysekán plevel i podrost.

Dale svým Land Cruiserem najel na travnatou krajnici před hřbitovem, vypnul motor, nechal svítit světla a vystoupil do noci.

Vítr už foukal o poznání silněji a nízká mračna se mu hnala zdánlivě jen několik metrů nad hlavou. Nebyla vidět jediná hvězda. V záři reflektorů viděl vysoká černá kovová vrata a dlouhý špičatý kovový plot. Vypadaly úplně stejně, jak se na ně pamatoval, jen s tím rozdílem, že jim podle všeho narostla černá netopýří křídla či čarodějnické hábity – dlouhé, třepotající se pásy čehosi, co se zdálo být černým krepovým papírem. Nebyl to však žádný přelud. Dale slyšel, jak pásy ve větru zběsile pleskají, a viděl, jak se různě dlouhé

cáry černého materiálu vlní a tetelí směrem na východ po celé délce plotu a všude kolem klenuté brány.

Kukuřičné plevy, pomyslel si. „Šlupky“, jak jsme jim říkali. Tento posklizňový fenomén vídal, když tady vyrůstal, a často na něj vzpomínal za větrných dní v Montaně, kdy byly ploty kolem silnic lemované chumáči laskavce. Východně od hřbitova, za silnicí číslo šest, se za jeho mládí rozkládaly pozemky starého pana Johnsona a kukuřici pěstoval i jejich současný vlastník. Po sklizni sem stovky těchto suchých šlupek a plev nafoukal vítr a teď zůstávaly zapletené v černé kovové bráně.

Sklidil je kombajn s česači klasů opatřenými posunovacími řetězy, přesně takovými, jaké měl stroj, který zabil Duana. Unášel pak i Duanovo oblečení a cáry kůže tento noční vítr, zachytily se a třepotaly na ostatním plotu někde podél téhle cesty?

Dale zavrtěl hlavou. Byl nesmírně unavený.

Na hřbitově neměl nikoho z rodiny – jeho příbuzní nebyli katolíci –, ale věděl, že své příbuzné zde pohřbívali O'Rourkovi a mnohé rodiny jeho dalších elmhavenských kamarádů a známých. *Ted' už tu jsou pohřbení i někteří z těchhle mých starých kamarádů*, pomyslel si. Při jde sem za světla a zjistí to. V nadcházejících týdnech na to bude mít času habaděj. Nastoupil zpátky do auta, nastartoval, sjel z dalšího kopce a třepotající se, povlávající a šustící přízraky nechal za sebou.

Na farmu Duana McBrida to bylo ještě půl druhé míle. Po pravé straně za sebou nechával statek strýce Henryho a tety Leny – v domě se nesvítilo – a přemýšlel, kdo v něm bydlí v současnosti. Strýc Henry zemřel v roce 1970, ale někdo Dalovi řekl, že teta Lena ještě žije, v domově v Peorii – trpí Alzheimerem, sice už poslední dvě desetky let nekomunikuje, ale pořád je mezi živými. Pokud to byla pravda, pak tato stará paní určitou část života prožila hned ve třech stoletích. Dale nad takovou představou zavrtěl hlavou. Jaké to asi je, přežít svého manžela nebo manželku o více než třicet let? Při té myšlence se mu stáhl žaludek. On sám už manželku neměl a taková představa mu stále připadala zvláštní.

Odbočku k McBridovic farmě málem přešel. Shluk budov vždy charakterizovaly dvě věci: za prvé Henryho odmítání – kvůli tomu, že o to žádala jeho nebožka manželka – pěstovat kukuřici, tak aby v létě farmu skryla před světem a svět před farmou, a za druhé čtyři sta metrů dlouhá kvetoucí alej planých jabloní, která lemovala příjezdovou cestu.

Pole teď byla posetá strništěm dosud stojících pahýlů sklizené kukuřice a většina jabloní zmizela. Dale o farmaření věděl dost na to, aby chápal, že přítomnost dosud stojících lodyh znamená, že ten, kdo tato pole obhospodařuje, je zastáncem tradičních postupů.

Pomalou ujížděl po příjezdové cestě. Když reflektory ozářily potmělý statek, ze všeho nejdřív ho napadlo: *Panebože, je menší, než jak si pamatuju.*

Na pozemcích samozřejmě panovala tma, zapnutá nebyla ani obvyklá žárovka na stožáru, která osvětlovala prostor mezi domem, kůlnami a stodolou. Dům měl hlavní vstupní dveře, ale ty Duane a jeho otec nikdy nepoužívali, a Dale proto zajel na stranu a pohlédl na boční vchod. Realitní makléřka Sandy Whittakerová říkala, že klíč nikdo nedokázal najít, ale že nebude zamčeno a že při Dalově příjezdu bude na farmě zapnutá elektřina.

Nechal zapnutý motor, aby na dveře stále mířily kužely světla, a doklusal k nim. Zamčené nebyly sítové dveře ani ty vnitřní. Vkročil do kuchyně.

Přítáhl si ruku ke tváři a málem vyskočil zpátky ven. Uvnitř byl hrozný zápach – plesnivina, zatuchlost, hniloba, kdovíco horšího. Něco tu umřelo.

Cvakl vypínačem. Nic. V místnosti byla nadále tma jako v neosvětlené sluji, náznak světla dovnitř vnikal pouze jediným kuchyňským oknem.

Vrátil se k autu, popadl halogenovou svítilnu a vrátil se pod střechu.

V kuchyni to vypadalo, jako by z ní někdo odešel uprostřed jídla. Na lince byly talíře, další se hromadily ve dřezu. Puch sílil s každým

krokem, který Dale udělal, a když přecházel do jídelny, před nosem a ústy si dál musel držet ruku.

Panebože, vždyť je to tu samá dětská rakev. Strnul, smýkal světlem do všech stran. Místo jednoho jídelního stolu tu na kozách leželo šest nebo osm neohoblovaných fošen a na každé z nich spočívala dlouhá schránka z matného plechu o velikosti a tvaru malé rakve. Potom si na plechových bednách všiml štěrbin na děrné štítky, primitivních klávesnic a okének.

Výukové přístroje, vzpomněl si Dale. Duanův fotřík – což bylo láskyplné oslovení, které měl jeho kamarád vyhrazené pro svého otce – býval vynálezce. Toto byly predelektronické „výukové přístroje“, s nimiž si fotřík neustále nějak pohrával, aniž je ke své spokojenosti dokončil. Jen zřídka kdy je někomu prodal.

Úžasně, pomyslel si Dale. Duanova teta – fotříkova sestra z Chicaga – na tomto místě žila od roku 1961 až do předvečera nového tisíciletí a všechny ty krámy nevyhodila. Čtyřicet let života ve společnosti těchto věcí v obývacím pokoji.

Zápach v něm byl silnější. Dale po prostoru přejížděl kuzelem světla, našel vypínač a cvakl jím. Nic.

Něco tady umřelo; tím si byl jistý. Nejspíš myš nebo krysa. Možná nějaké větší zvíře. Dale neměl v úmyslu stěhovat si sem věci nebo tady spát, dokud mrtvé tělo nenajde, nezbaví se ho a pořádně tu nevyvětrá.

Povzdech si, vrátil se k Land Cruiseru, vypnul motor, na maximum sklopil sedadlo spolujezdce, pootevřel všechna okna, ze zadního sedadla si přitáhl starou deku a pokusil se usnout. Vyčerpaný byl natolik, že když zavřel oči, viděl, jak se v záři reflektorů na asfaltu dálnice míhají přerušované středové čáry, jak nad ním mžikají nadjezdy, jak se po straně míhají směrové tabule. Už usínal, když se s trhnutím probudil pod vlivem nějakého útržku snu nebo myšlenky. Natáhl ruku a zmáčkl tlačítko, kterým se zamykaly všechny dveře.

TŘI

Když se Dale probudil do ponurého ranního světla, sněžilo.

Kde to sakra jsem? Byla to upřímně míněná otázka. Byl celý ztuhlý, rozlámaný, stále vyčerpaný z dlouhé cesty, dezorientovaný. Byla mu zima a cítil bolest. Bolela ho hlava. Bolely ho oči. Bolela ho záda. Cítil se tak, jak se obvykle cítil po prvním perném dni na pěší túře nebo výpravě do hor v koňském sedle, které doprovází nevyhnutelná a neklidná první noc přerušovaného polospánku na studené zemi.

Kde to jsem? Sníh se snášel v obstojně velkých kuličkách, rachotil a odrážel se od kapoty Land Cruiseru – nebyly to tak úplně kroupy, nebyl to tak úplně sníh.

Na západě měli pro tyto srážky výraz *groppe*. Čelní sklo bylo potažené vrstvou ledu. Pole se sklizenou kukuřicí pokrývala ledovka. *Duanův dům, Illinois*. To nedávalo smysl. Sníh? Byl první listopadový den. V Missoule byl Dale Stewart zvyklý na sníh už začátkem podzimu a ještě dřív na ranči u jezera Flathead, kvůli tamější nadmořské výšce, ale v Illinois? V Elm Havenu prožil sedm let svého dětství a nevzpomínal si, že by tu byl jen jednou sněžilo před Díkůvzdáním.

Do prdele, pomyslel si, když začal v nejbližší cestovní tašce šátrat po bundě. Za tohle může el niño nebo la niña. Na ty všechno svádíme posledních pět nebo šest roků.

Dale vystoupil z auta, potáhl si bundu, zachvěl se a podíval se na dům, který se před ním tak výrazně tyčil.

Jakožto spisovatel byl nucený se trochu obeznámit se základními druhy staveb a architekturou – byl toho názoru, že spisovatelé se musí trochu obeznámit prakticky se vším – a v příbytku rodiny McBridovy poznával „Národní pyramidový rodinný venkovský dům“. Znělo to složitě, ale tento termín o něm v podstatě říkal jen to, že je na Středozápadě jedním z přibližně milionu obyčejných domů s valbovou střechou, které se zde stavěly někdy v období první světové války.

Tento exemplář byl pyramidový a dvouposchodový – byl vysoký, neměl postranní štíty ani zajímavá okna nebo detaily. Ze všech stran byl rovný, jen nad bočním vchodem, který, jak se Dale pamatoval, McBridovi používali téměř výlučně, byla maličká stříška. Většina pyramidových rodinných domů tvořících součást venkovských zemědělských usedlostí měla velké přední verandy, ale zdejší přední dveře se honosily pouze schůdky s plošinkou a maličkým neduživým trávníkem. Bočními dveřmi se vycházelo na blátivý dvorek mezi domem a přístavbami – dvěma kůlnami na nářadí, hrstkou bud o velikosti menší garáže, kurníkem a obrovskou stodolou, kde pan McBride parkoval své zemědělské stroje.

Dale doufal, že v domě teče voda. Potřeboval si odskočit tak zoufale, že mu měl měchýř snad každou chvíli prasknout. *Tekoucí voda?* pomyslel si. *Vždyť já žádnou podělanou tekoucí vodu nepotřebuju.* Byl na opuštěném statku skoro pět kilometrů od umírajícího illinoiského městečka. Zadíval se na dlouhou, bezútešnou příjezdovou cestu končící u silnice a potom přešel na východní stranu auta, aby si ulevil. Lehký sníh se snažil proměnit v déšť, ale Dalova moč ve zmrzlém blátě McBridovic dvorku rozpustila malé kolečko.

Nedaleko za ním zakvílel klakson.

Dale se rychle, provinile, otočil, otřel si ruce o kalhoty a obešel auto. Zatímco močil, k domu přijel velký tmavý buick. Žena, která z něj vystoupila, byla nejspíš jeho věku, ale o dvacet kilo těžší, korpulentní matrona, ježaté vlasy odbarvené na naprosto falešný blondatý odstín. Na sobě měla dlouhý béžový péřový kabát, který vyšel z módy už před patnácti lety.

„Pane Stewarte?“ oslovila ho. „Dale?“

Chvilku byl naprosto paf. Potom mu všechno docvaklo. „Paní Whittakerová?“

Objemná dáma se k němu opatrně vydala přes zasněžené koleje. „Ale prosím vás,“ zvolala, když k němu doklopýtala až do příliš těsné blízkosti, „říkejte mi Sandy.“

To, že je McBridovic dům k pronájmu, Dale zjistil na internetu. Když kontaktoval místní realitní kancelář, která pronájem vyřizovala – byla to kancelář z Oak Hillu –, mluvil s touto ženou asi deset minut o podrobnostech pronájmu, když si najednou oba uvědomili, že se znají.

Představila se jako Sandy Blairová, ale teprve když jí vyjevil, že jako malý v Elm Havenu prožil několik let, řekla, že je rozvedená – jméno Blairová si ponechala z obchodních důvodů, protože její bývalý manžel byl v Oak Hillu a Peorii důležitá osoba –, ale že přátelé a známí jí říkají tak, jak se jmenovala za svobodna – Sandy Whittakerová.

Dale si Sandy Whittakerovou matně vybavoval jako hubenou, blondatou a tichou dívku, která tvořila dvojici s Donnou Lou Perryovou, nejlepší nadhazovačkou v jejich neoficiální, ale každodenní prázdninové baseballové lize. Když se teď díval na tuto otylou, rozložitou ženu se dvěma bradami a mohutným poprsím a celou dobu doufal, že ho při příjezdu neviděla, jak si za autem ulevuje, s tou jedenáctiletou dívkou z minulosti si ji nedokázal propojit ani v nejmenším. Ona možná měla stejný problém; sice nepřibral tolik jako ona, ale prošedivělé vousy a brýle v dětství rozhodně nebyly součástí jeho image.

„Panenko skákavá, Dale, očekávaly jsme tě až dnes večer nebo zítra. Trochu jsme to tady uklidily a dnes jsme měly zapnout elektřinu, ale když jsi volal z Montany, myslely jsme, žeš říkal, že přijedeš prvního nebo druhého listopadu.“

„To jsem tedy říkal,“ uznal. „Ale prostě jsem jel a jel. Půjdeme z toho sněžení někam pod střechu?“

„Ale, ano, samozřejmě.“ Měla boty na vysokém podpatku. Dale si nevzpomínal, kdy naposledy viděl takovýchle jehlové podpatky, zvláště na tak impozantní ženě. Natáhl ruku, aby jí pomohl přes zmrzlé koleje a zasněžená místa. „Na to, že podzim ještě nijak zvláště nepokročil, máme hodně divné počasí,“ poznamenala Sandy Whittakerová.

„To mě taky napadlo,“ přisvědčil Dale, když vyšli na maličkou postranní verandu. „Ale taky mě napadlo, že jsem už zapomněl, jaký tady v Illinois podzim vlastně bývá.“

„No, takovýchle určitě ne. Obvykle je hodně hezky. Za tohle určitě může to el niño. Už jsi byl uvnitř?“

„Jenom krátce včera večer. Nešla elektřina a... měl bych tě varovat... něco tam umřelo. Myš nebo možná krysa. Dost to tam smrdělo.“

Zůstala stát ve dveřích a nadzvedla jedno namalované obočí. Měla na sobě tolik make-upu, že Dalovi připadalo, jako by na sobě měla masku kabuki tělové barvy. „Smrdělo?“ podivila se. „Byla jsem tady včera s uklízečkou a plynaři. To tady nic nesmrdělo. Myslíš, jako že tu třeba uniká plyn?“

„To ne,“ odpověděl a ometl si z vlasů sníh. „Však uvidíš.“ Přidržel jí dveře.

Sandy Whittakerová v kuchyni plácla do vypínače a rozsvítila holou žárovku. Nádobí na stole a lince bylo čerstvě umyté a úhledně naskládané. O nějakém zápachu nemohla být ani řeč.

„To je divný,“ vydechl Dale. Vkročil do jídelny, kde studené denní světlo dopadalo na šedé bedny výukových přístrojů. Ani tam nebylo nic cítit. „Byl jsem si jistý, že tady něco umřelo.“

Sandy Whittakerová se nervózně zahihňala. „Ne, to ne, paní Brubakerová – tedy sestra pana McBrida – umřela v nemocnici v Oak Hillu, kde já sama žiju. Tím myslím Oak Hill, ne tu nemocnici. A to bylo skoro před rokem. A pan McBride umřel v Chicagu... počkej, kdy to bylo?“

„V jednašedesátým,“ pomohl jí Dale.

„Ano, samozřejmě, tu zimu po... no prostě po té strašné nehodě, co tady potkala malého Duana.“

Dale se neubráníl úsměvu. Jeho kamarád z dětství v jedenácti letech vážil přes devadesát kilo. Nikdo mu neříkal „malý Duane“.

„Umřel při nějaké nehodě se zemědělským strojem nedaleko od sud, že?“ pokračovala realitní makléřka.

Dale si uvědomil, že Sandy má obavy, jestli si nebude myslet, že v domě straší. „Chtěl jsem jen říct, že večer to tady smrdělo, jako by tu umřela myš nebo něco takového. Ale ať to bylo cokoli, už to nesmrdí.“

„To tedy ne,“ přítakala Sandy Whittakerová už zcela věcně. „Chtěl by ses podívat na dům? Víím, že ty fotky, co jsem ti posílala e-mailem, nebyly moc ostré. Nemám žádný z těch ultramoderních digitálních foťáků... jen skenuju snímky ze svého malého instamatiku.“

„Ne, hodně mi pomohly,“ ujistil ji Dale. Podíval se na hodinky. „Nezačínáš pracovat nějak hodně brzy? Jo, aha, počkej, při přejezdu do zdejšího časového pásma jsem si vlastně měl posunout hodinky o hodinu dopředu. Podle mých hodinek je teprve tři čtvrtě na osm.“ Začal si měnit čas.

„Ne,“ řekla Sandy Whittakerová a mírně se zakabonila, když se sama podívala na hodinky, „čas ti ukazují správně. Je teprv tři čtvrtě na osm.“

Dale se zarazil. Byl si jistý, že během jízdy si čas o hodinu neposunul. Potom mu došlo, jak se věci mají: během jízdy začal platit zimní čas. *Řízený pád*, pomyslel si. Připadalo mu, že se do městečka svého dětství, do domu svého kamaráda a do tohoto rozhovoru se spolužačkou ze základní školy propadl až po uši, aniž ztratil nebo získal jedinou minutu svého života.